

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 32Csp/182/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119213700
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Benčová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8119213700.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Lenkou Benčovou v spore žalobcu Všeobecná úverová banka, a.s., Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, právne zastúpeného Advokátska kancelária Gallo, s.r.o., Jilemnického 30, 036 01 Martin, IČO: 36 715 352, proti žalovanému R. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom Š. C. XX, o zaplatenie 7 255,72 eura s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 4 154,15 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z tejto sumy od 30.01.2017 do zaplatenia v splátkach po 150 eur mesačne splatných vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku pod následkom straty výhody splátok v prípade neuhradenia čo i len jednej splátky riadne a včas.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 14,50 %, o výške ktorých bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 28.08.2019 domáhal voči žalovanému zaplatenia 7 255,72 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 30.01.2017 do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. V žalobe tvrdil, že žalobca a žalovaný uzatvorili dňa 04.02.2015 zmluvu o pôžičke č. 5023839, na základe ktorej poskytol žalobca žalovanému pôžičku vo výške 8 256,37 eura. Podľa zmluvy o pôžičke mal žalovaný splácať pôžičku v pravidelných 68 mesačných splátkach v sume 208,66 eura. Do dnešného dňa uhradil žalovaný z vyššie uvedenej zmluvy sumu 4 102,22 eura. Vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku, resp. jednotlivé splátky riadne a včas, žalobca dňa 26.11.2016 listom - predžalobná upomienka vyzval žalovaného k úhrade dlžných splátok a žalovaného upozornil na možnosť vyhlásenia splatnosti celého úveru. Nakoľko k úhrade dlžných splátok nedošlo, žalobca dňa 19.01.2017 úver zosplatnil, o čom bol žalovaný informovaný listom zo dňa 24.01.2017. Do dnešného dňa žalovaný dlžné splátky neuhradil.

3. Žalobca ako dôkazy označil zmluvu o spotrebiteľskom úvere zo dňa 04.02.2015, predžalobnú upomienku zo dňa 26.11.2016 spolu s doručenkou, oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 24.01.2017, notársku zápisnicu N 3283/2017, NZ 54215/2017 a prehľad splátok a úhrad.

4. Žalovaný žiadne prostriedky procesnej obrany nevyužil a k žalobe sa nevyjadril napriek tomu, že žaloba spolu s prílohami, výzvou na vyjadrenie a poučenie o procesných právach a povinnostiach mu boli doručené do vlastných rúk dňa 17.10.2019.

5. Na prejednanie sporu súd nariadil pojednávanie na deň 28.02.2020, na ktoré sa nedostavil žalobca ani jeho právny zástupca, ktorý svoju neprítomnosť ospravedlnil písomným podaním doručeným súdu dňa 17.02.2020. Žalobca súhlasil, aby sa pojednávanie uskutočnilo v jeho neprítomnosti, pojednávanie

nežiadal odročiť. Súd prejednal a rozhodol spor na pojednávaní v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu v súlade s ustanovením § 180 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len "CSP") s prihliadnutím na obsah spisu a vykonané dôkazy. Na pojednávaní súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so všetkými listinnými dôkazmi predloženými žalobcom ako aj odpoveďou na lustráciu v Sociálnej poisťovni týkajúcej sa žalovaného a na základe takto vykonaného dokazovania zistil tento skutkový stav vecí:

6. Dňa 04.02.2015 právny predchodca žalobcu Consumer Finance Holding, a.s. ako veriteľ uzatvoril so žalovaným ako dlžníkom zmluvu o spotrebiteľskom úvere, predmetom ktorej bola pôžička vo výške 8 256,37 eura. Túto pôžičku mal žalovaný splatiť v 68 mesačných splátkach vo výške 217,53 eura. Celkové náklady spotrebiteľa boli 6 535,67 eura, celková čiastka 14 792,04 eura, RPMN bola 25,40 %, fixná ročná úroková sadzba 25,40 % a priemerná RPMN 11,25 %, prvá splátka splatná dňa 20.03.2015, ďalšie splátky splatné vždy do 20. dňa v mesiaci, termín konečnej splatnosti bol 10/2020, doba trvania zmluvy: do splatenia všetkých záväzkov klienta podľa tejto zmluvy. V zmluve nie sú uvedené žiadne údaje o príjme a výdavkoch spotrebiteľa. V časti III. Účel použitia pôžičky: Podpisom zmluvy klient žiada, aby sa z poskytnutej pôžičky uhradili podľa nasledujúcej špecifikácie jeho záväzky voči spoločnosti a záväzky voči VÚB, a.s., kde spoločnosť vystupuje ako správca. Išlo o záväzky vyplývajúce zo zmluvy evidenčné číslo 20080946 zo dňa 20.05.2011 (Quatro) výška záväzku 306,01 eura, zo zmluvy evidenčné číslo 20428005 zo dňa 13.05.2013 (Quatro) výška záväzku 937,55 eura, zo zmluvy evidenčné číslo 6172743 zo dňa 25.02.2014 (Slovenská poisťovňa) výška záväzku 3 204,18 eura, zo zmluvy evidenčné číslo 6173757 zo dňa 12.03.2014 (Slovenská poisťovňa) výška záväzku 959,55 eura a zo zmluvy bez evidenčného čísla - spoločnosť HT 300 eur.

7. Podľa bodu 11.4 zmluvných podmienok, spoločnosť má právo na vyhlásenie okamžitej splatnosti pôžičky v prípade, ak je klient v omeškaní so zaplatením jednej splátky po dobu dlhšiu ako 3 mesiace a spoločnosť upozornila na uplatnenie tohto práva klienta 15 dní vopred.

8. Predžalobnou upomienkou zo dňa 26.11.2016 právny predchodca žalobcu informoval žalovaného, že eviduje nedoplatok na splátkach v celkovej výške 774,64 eura, ktorý žiadal uhradiť bezodkladne a zároveň upozornil žalovaného, že ak do 05.01.2017 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 09/2016, bude oprávnený úver zosplatiť. Upomienka bola žalovanému doručená dňa 08.12.2016.

9. Oznámením zo dňa 24.01.2017 právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému, že vzhľadom k neuhradeniu dlžných splátok sa dlh stal splatným naraz v celom rozsahu a žalovaný bol vyzvaný na úhradu dlhu 7 697,66 eura.

10. Z prehľadu splátok a úhrad predložených žalobcom súd zistil, že žalovaný uhradil sumu 4 102,22 eura.

11. Spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s. ku dňu 01.01.2018 zanikla a nástupníckymi spoločnosťami sa stali VÚB Leasing, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, 820 05 Bratislava, IČO: 31 318 045, ktorá prevzala všetky práva a povinnosti z existujúcich právnych vzťahov pokiaľ ide o produkt QCar a Triangel - splátkový predaj a VÚB, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, ktorá prevzala všetky práva a povinnosti z existujúcich právnych vzťahov v ostatných zložkách podnikania zanikajúcej spoločnosti. Uvedené vyplýva z Projektu rozdelenia zlúčením zo dňa 11.12.2017 uzavretého medzi zanikajúcou spoločnosťou a nástupníckymi spoločnosťami v zmysle § 69 ods. 9 a § 218m a nasl. Obchodného zákonníka, spísaného formou notárskej zápisnice č. N 3283/2017, Nz 54215/2017 zo dňa 11.12.2017 notárkou JUDr. Ľubicou Floriánovou.

12. Výzvou zo dňa 12.12.2019 súd vyzval žalobcu, aby súdu v lehote 15 dní predložil dôkaz o skúmaní bonity žalovaného.

13. Žalobca v podaní doručenom súdu dňa 22.01.2020 uviedol, že žalovaný bol klientom žalobcu a občiansky preukaz žalovaného nebol odcudzený, pričom klient spíňal štandardné riskové podmienky. Klient podpisom zmluvy prehlásil, že všetky uvádzané skutočnosti sú pravdivé. Žalovaný taktiež prehlásil, že ku dňu podpisu zmluvy mu neboli známe žiadne okolnosti, ktoré by mohli mať vplyv na riadne plnenie jeho záväzku. Žalobca žiadne dôkazy o skúmaní bonity žalovaného nepredložil.

14. Z odpovede na lustráciu v Sociálnej poisťovni vyplýva, že žalovaný je v súčasnej dobe zamestnaný a jeho zamestnávateľom je Obec Podhorany, jeho vymeriavací základ je 520 eur (s výnimkou január 2020, kedy bol jeho vymeriavací základ 580 eur). Žalovaný uviedol, že momentálne nemá prácu, resp. pracuje na Obecnom úrade, jeho mesačný príjem je cca 310 eur. Žije v spoločnej domácnosti s manželkou a dvoma deťmi. Manželka nikde nepracuje. Hľadal si prácu v Lidli, Tescu, ale nikde ho nechcú. Peniaze brali na kúpeľňu, resp. na splatenie predchádzajúcich úverov. V tom čase mal príjem cca 600 eur. Má ďalšie splátky a to vo VÚB 1 000 eur, ktoré nespláca a taktiež v Stavebnej sporiteľni, kde platí po 40 eur mesačne, exekúciu nemá. Za elektrinu platí asi 100 eur, aj za plyn 100 eur. Má výdavky na stravu a na deti.

15. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení ku dňu uzatvorenia zmluvy (ďalej len „Zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 1 ods. 8 Zákona o spotrebiteľských úveroch, ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov (napr. zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa).

Podľa § 7 ods. 1, 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

Podľa § 9 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

Podľa § 11 ods. 1 Zákona o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa,
- e) veriteľ spotrebiteľský úver poskytne finančnými prostriedkami v hotovosti.

Podľa § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

16. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 52 ods. 1 - 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 - 3 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 a 10 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

17. Právny predchodca žalobcu bol obchodnou spoločnosťou, pričom jedným z predmetov jeho podnikania (činnosti) bolo poskytovanie úverov z vlastných peňažných zdrojov nebankovým spôsobom. Žalovaný pri uzatvorení a plnení zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Predmetná zmluva je preto v zmysle § 1 ods. 2 a § 2 písm. a), b) Zákona o spotrebiteľských úveroch ako aj § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka zmluvou spotrebiteľskou, konkrétne ide o spotrebiteľský úver. Zákon za účelom ochrany spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v porovnaní s dodávateľom zakotvil pomerne prísne pravidlá a náležitosti, ktoré musí zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňať.

18. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že predmetnú spotrebiteľskú zmluvu je potrebné považovať za bezúročnú a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch z dôvodu neskúmania bonity žalovaného, t.j. schopnosti žalovaného splácať poskytnutý úver s prihliadnutím na jeho výšku, na výšku mesačných splátok a na konkrétne príjmové, výdavkové a iné (rodinné, zdravotné) pomery žalovaného. Z obsahu zmluvy nepochybne vyplýva, že právny predchodca žalobcu pri uzatváraní zmluvy nedisponoval žiadnymi údajmi a príjmi a výdavkami žalovaného. Zároveň súd poukazuje na to, že predmetnou zmluvou došlo k splateniu predchádzajúcich 6 úverových zmlúv. Súd poukazuje na skutočnosť, že žalobca napriek výzve súdu nepreukázal, akým spôsobom a či vôbec skúmal bonitu žalovaného. Dôsledkom podcenenia bonity nie je neplatnosť zmluvy ale neposkytnutie ochrany veriteľovi, ktorý s hrubou nedbanlivosťou poruší povinnosť s odbornou starostlivosťou posúdiť bonitu spotrebiteľa. V tomto smere § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. nepôsobí odradzujúco, preto je dôvodné aplikovať aj ustanovenia Občianskeho zákonníka, a to § 3 ods. 1 o odmietnutí ochrany pri tak závažnom porušení povinnosti veriteľa na finančnom trhu (viď. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 2Co/161/2016 zo dňa 28.06.2017).

19. Podľa čl. 8 ods. 1 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení Smernice Rady 87/102/EHS, členské štáty zabezpečia, že veriteľ pred uzavretím zmluvy o úvere posúdi úverovú bonitu spotrebiteľa na základe dostatočných informácií získaných, ak je to vhodné, od spotrebiteľa a v prípade potreby na základe nahliadnutia do príslušnej databázy. Členské štáty, ktorých právne predpisy ukladajú veriteľovi povinnosť posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa na základe nahliadnutia do príslušnej databázy, si môžu túto povinnosť zachovať.

20. V zmysle čl. 26 preambuly smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, členské štáty by mali prijať vhodné opatrenia na podporu zodpovedajúcich postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu, berúc do úvahy osobitný charakter svojho trhu s úvermi. Tieto opatrenia môžu napríklad zahŕňať poskytovanie informácií a vzdelávanie spotrebiteľov vrátane upozornení o rizikách spojených s neplnením zmluvných ustanovení týkajúcich sa splátok a s nadmernou zadlženosťou. Najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity, a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takému správaniu a aby stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o kreditnom riziku uvedené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14.06.2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií, veritelia by mali byť zodpovední za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa. Na tento účel by mali mať možnosť využiť informácie, ktoré im poskytol spotrebiteľ nielen počas prípravy príslušnej zmluvy o úvere, ale aj počas dlhodobého obchodného vzťahu. Orgány členských štátov by tiež mohli veriteľom poskytnúť vhodné pokyny a usmernenia. Aj spotrebiteľia by mali konať obozretne a dodržiavať svoje zmluvné povinnosti.

21. V tejto súvislosti Súdny dvor v rozsudku z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais (C-565/12, EU:C:2014:190), posudzoval dodržanie takýchto hraníc vymedzených pre režim sankcií, ktorý bol stanovený zo strany členského štátu, v danom prípade v súvislosti so sankciou spočívajúcou v zániku v zásade celého nároku veriteľa na úroky v prípade porušenia povinnosti, upravenej v článku 8 smernice 2008/48, preveriť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa. Vzhľadom na dôležitosť cieľa ochrany spotrebiteľov, ktorý je nerozlučne spojený s povinnosťou veriteľa preveriť úverovú bonitu dlžníka, Súdny dvor rozhodol, že ak by sa sankcia zániku nároku na úroky oslabilala alebo úplne znefunkčnila, nevyhnutne by z toho vyplývalo, že nemá skutočne odradzujúcu povahu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 27. marca 2014, LCL Le Crédit Lyonnais, C-565/12, EU:C:2014:190, body 52 a 53) (bod 64., 65. Rozsudku SD vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Bíróovej).

22. „Povinnost posouzení úvěruschopnosti spotřebitele chrání nejen spotřebitele samého před negativními důsledky neschopnosti úvěr splácet, ale zprostředkovaně také společnost jako celek, neboť předchází negativním sociálním důsledkům předlužení a insolvence v podobě pádu spotřebitele a osob na něm závislých do veřejné sociální sítě, narušení rodinných a sociálních vztahů atd. V neposlední řadě chrání i pozici věřitelů samých, neboť odborné posouzení úvěruschopnosti spotřebitele při žádosti o další úvěr snižuje riziko věřitelů, kteří témuž spotřebiteli poskytli úvěry či jiné služby již dříve. Proto zákon, konkrétně zákon o spotřebitelském úvěru (jeho § 9 odst. 1) stanoví, že věřitel je povinen při posouzení úvěruschopnosti spotřebitele postupovat s odbornou péčí. Lze přisvědčit odvolacímu soudu, že věřitel nedostojí povinnosti stanovené mu zákonem o spotřebitelském úvěru, tedy nepostupuje s odbornou péčí při posouzení schopnosti spotřebitele splácet spotřebitelský úvěr, vyjde-li z objektivně nedoloženého osobního prohlášení dlužníka o jeho osobních, výdělkových a majetkových poměrech. Na tom nic nemění, že dlužník není evidován v databázích dlužníků. ... Odborná péče předpokládá údaje, které dlužník věřiteli uvedl, ověřit, resp. objektivně podložit minimálně potvrzením zaměstnavatele dlužníka (srov. Wachtlová, L a Slanina, J.: Zákon o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů č. 145/2010 Sb. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2011, s. 98-109, ISBN 9788074001185). Nepochybně klíčová je i povinnost věřitele využívat veřejně dostupné informace, jakými jsou například státem publikované údaje o životním a existenčním minimu podle zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, a o průměrných výdajích obyvatelstva (databáze Českého statistického úřadu), a tyto porovnávat se známými nebo od spotřebitele zjištěnými (ne pouze tvrzenými) informacemi o jeho příjmech a výdajích“ (porovnej rozsudok Nejvyššího soudu ČR 33 Cdo 2178/2018 zo dňa 25.07.2018).

23. Součástí odborné péče poskytovatele úvěru dle § 9 odst. 1 zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru, je i taková obezřetnost, která jej vede k nespolehání se jen na údaje tvrzené žadatelem o úvěr, ale i k prověření (požadavku na doložení) těchto tvrzení (např. potvrzením o zaměstnání a příjmu, doložením výplatních pásek, doložením výpisu z účtu žadatele apod.) (porovnej rozsudok Nejvyššího správního soudu zo dňa 01.04.2015, čj. 1 As 30/2015 - 39).

24. Cieľom § 7 ako aj § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. je, že veriteľ je pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ ako existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať (napr. predpokladaný príjem z prejednávaneho dedičského konania, predaja nehnuteľnosti, poisťného plnenia a pod.). Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúca. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu chorobu a pod. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domacom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t.j. Konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje (rozsudok Okresného súdu Prešov sp. zn. 9C 138/2017 zo dňa 19.10.2017).

25. Zároveň súd zistil, že v spotrebiteľskej zmluve nie sú uvedené všetky predpoklady pre výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov (§ 9 ods. 2 písm. j)

Zákona o spotrebiteľských úveroch).

26. Vzhľadom k tomu, že súd vyhodnotil zmluvu o pôžičke za bezúročnú a bez poplatkov z dôvodu neuvedenia všetkých predpokladov pre výpočet RPMN a z dôvodu nepreukázania skúmania bonity žalovaného (§ 11 ods. 1, 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch) súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 4 154,15 eura ako rozdiel medzi výškou úveru 8 256,37 eura a sumou 4 102,22 eura, ktorú žalovaný doposiaľ na predmetnú zmluvu uhradil. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol ako nedôvodnú z dôvodu, že žalobca má nárok iba na vrátenie sumy zodpovedajúcej rozdielu medzi reálne poskytnutou a žalovaným vrátenou sumou.

27. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá, ods. 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nespĺní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

28. Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

29. V zmysle vyššie citovaných ustanovení súd priznal žalobcovi úroky z omeškania v zákonnej výške z dlžnej istiny od šiesteho dňa nasledujúceho po zosplatnení úveru až do zaplatenia.

30. Podľa § 232 ods. 3 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

31. Súd v zmysle vyššie citovaného ustanovenia rozhodol o povinnosti žalovaného uhradiť istinu s príslušenstvom v splátkach po 150 eur mesačne vždy do 25. dňa v mesiaci počnúc právoplatnosťou rozsudku pod následkom straty výhod splátok v prípade neuhradenia čo i len jednej splátky riadne a včas. Pri povolení splátok vzal do úvahy predovšetkým žiadosť žalovaného o povolenie splátok, v ktorého možnostiach nie je splatenie celého dlhu v lehote troch dní. Z odpovede na lustráciu v Sociálnej poisťovni vyplýva, že žalovaný je zamestnancom obce Podhorany s vymeriavacím základom 520 eur, resp. 580 eur. Podľa názoru súdu povolenie splátok nespôsobí žalobcovi ekonomické problémy v jeho obchodnej činnosti ani nezasiahne neprímerane do jeho hospodárskych pomerov. Napokon súd pripomína, že ak sa žalovaný omešká s úhradou čo i len jednej splátky (teda ju nezaplatí včas alebo ju neuhradí v celej sume), bude dlh splatný naraz v celom rozsahu a žalobca sa bude môcť domáhať zaplatenia celej pohľadávky.

32. Podľa § 255 ods. 1, 2 CSP, súd priznal strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1, 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

33. O trovách konania súd rozhodol na základe vyššie citovaných zákonných ustanovení, pričom pomerne úspešnejšiemu žalobcovi priznal náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 14,50 % (úspech žalobcu bol 57,25 % a úspech žalovaného 42,75 %).

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Odvolanie musí ďalej obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).